

Komunitní plánování sociálních služeb na Domažlicku

Setkání „u kulatého stolu“

Datum: 23.2.2021

Místo konání: online

Přítomní: Adamovská Jana – OSVZ MěÚ Domažlice
Bardon Lukáš – Clementas Janovice
Dolejš Dominik – Tichý svět
Dolejší Kateřina - Ledovec
Dufková Eva – ÚP ČR
Eberlová Tereza – Cpkp ZČ
Egermaierová Václava – Diakonie Západ
Eisenvort Lukáš - Ledovec
Fröhlichová Ivana – DCHP
Hrbková Markéta – Centrum Jana
Chalupská Petra – DCHP, Poradna pro cizince a uprchlíky
Javorská Jana – OSVZ MěÚ Domažlice
Jelínková Ilona – OSVZ MěÚ Domažlice
Macháčková Irena – Diakonie Západ
Němečková Kateřina – Koloveč
Paidarová Michaela – CZP PK, pracoviště Domažlice
Raffel Ondřej – Cpkp ZČ
Rogovská Markéta
Routová Lucie – Doma ve Kdyni – centrum sociálních služeb
Součková Diana – Vital life
Stahlová Veronika – Diakonie Západ
Svoboda Jiří – DCHP
Zajacová Vendula – Klub Pavučinka

Program setkání:

1. Rozvoj služeb pro osoby s duševním onemocněním v okrese Domažlice
2. Naplňování Realizačního plánu na rok 2020 (opatření 4, 8, 11, 12, 13, 16, 17, 18)
(služby pro osoby s duševním onemocněním, dluhové poradenství a terénní program, podpora řešení situace v sociálně vyloučených či problémových lokalitách, sociální práce v regionu, dopravní obslužnost v regionu, informovanost o sociálních službách)
3. Potřeby a služby pro cizince
4. Různé a diskuze

Ad 1. Rozvoj služeb pro osoby s duševním onemocněním v okrese Domažlice

Paní Fröhlichová, DCHP: Charita má záměr vybudovat v Meclově chráněné bydlení pro osoby s duševním onemocněním. Výstavba objektu by byla financována z evropských fondů (do konce roku 2021 bude podána žádost). Charita vlastní v obci pozemek přes 1 400 m² v těsné blízkosti stávajícího objektu. V novém objektu bude 14 chráněných bytů, samostatných bytových jednotek (9–10 garsonek a 3-4 byty 2+1 pro partnerské soužití), prostor pro volnočasové aktivity venku i

uvnitř a prostor pro personální zázemí. Záměr se rozvinul z práce a zkušeností ve stávající pobytové rehabilitaci v Meclově. Jedná se o službu, která má pomoci lidem vrátit kompetence k samostatnosti v životě. V rámci nové služby se chce charita nadále zaměřovat na CS, kterou nyní podporuje v rámci pobytové rehabilitace, tedy lidé, kteří v důsledku závažného duševního onemocnění nemají kompetence bydlet, lidé, kteří vypadávají z reformy psychiatrické péče – mohou projít službou, ale v samostatném životě pak selhávají. Nová služba bude určena nejen stávajícím klientům pobytové rehabilitace v Meclově, ale i dalším osobám z cílové skupiny, které mají lepší kompetence v bydlení, ale nezvládají bydlet zcela samostatně. Není tedy pro ně vhodná zcela samostatná forma bydlení – jsou schopni žít běžný život, ale vhodná je intenzivní denní podpora, neboť ne všichni si samostatně uvaří, uklidí. Zkušenosti jsou takové, že když někteří zkusili žít samostatně za pomoci sociální služby, skončilo to vybydlením, neplacením atd. Škodu pak často musí řešit obec, protože nájemník nemá finance. Často mají tito lidé omezený příjem, většinou jsou to invalidé v 2. a 3. stupni a příjem mají z dávek hmotné nouze.

Do stávající pobytové služby v Meclově chodí žádosti o službu, kdy klient za podpory rodiny bydlí v samostatném bytě, ale rodina to začíná nezvládat, nebo např. rodiče zemřou apod. Klient pak potřebuje i jiný druh podpory – ve stávající pobytové službě může být podpora moc velká, chráněné bydlení může být ideální, neboť zcela samostatné bydlení jen s terénní službou 1x, 2x týdně nestačí.

Pro vstup do investičního projektu a zahájení realizace záměru je třeba vstoupit do Rozvojové sítě sociálních služeb v PK. Aktuálně se jedná s obcemi v ORP Domažlice a Horšovský Týn o podpoře záměru.

Co se týče časového výhledu, jedná se o horizont roku 2023. V příštím roce by se vybírala firma a zpracovával projekt/studie. V tento moment by bylo vhodné se sejít a prodiskutovat detaily. Po zkušenosti s výstavbou stávajícího objektu v Meclově by charita už leccos udělala jinak, např. byty pro partnerské soužití pro plnohodnotný život. Podpora pro klienty by byla přes den (sociální pracovníci, pracovníci v sociálních službách) a v noci služba nočního vrátného. Pokud je klient dobře medikován, tak v noci potřebuje podporu minimálně. Pokud jsou v jednom prostoru ubytovaní 2 lidé, nesmí zde být léky, hrozí zneužití druhou osobou, proto v novém objektu budou garsonky.

Ad 2. Naplňování Realizačního plánu na rok 2020

Opatření 4. Rozvoj služeb pro osoby s duševním onemocněním

Pan Eisenvort, Ledovec: Představení Centra duševního zdraví Klatovy (CDZ): Centrum vzniklo v rámci reformy psychiatrické péče, financováno je prostřednictvím projektu na 18 měsíců, činnost byla zahájena 1. 1. 2021. Předpokládá se, že centrum bude fungovat i po skončení projektu, potřebné je dostat se do krajské sítě poskytovatelů služeb. CDZ absorbovalo komunitní tým Klatovy (soc. rehabilitace pro osoby duševním onemocněním na Klatovsku) a tento tým se rozšířil o zdravotní část. CDZ je provozováno dvěma spolupracujícími organizacemi: Psychiatrie-ambulance, s.r.o. (zdravotní část) a Ledovec (sociální část). Součástí týmu jsou zdravotní sestry, psychiatři a další, aktuálně 12 lidí v týmu na různé úvazky. Cílem je tzv. zotavení – člověk s vážným onemocněním (duševním) je schopen si řídit svůj život a obtíž, která nedominovala jeho životu. Dochází k edukaci, co je nemoc, dále se řeší medikace, budování smysluplných vztahů, pomoc při zaměstnání, psychohygienu, klasická soc. rehabilitace. Pracovníci jsou proškolení, tým funguje jako celek, mají pravidelné porady – všichni jsou schopni reagovat v terénu, vyjet za klientem (byt,

dům, zaměstnání, do služby, kde je navázaný atd.), je to takový case management. Převážná část služby by se měla realizovat v terénu, lidé by neměli chodit do ambulance. Tým funguje tak, že se každé ráno vidí, řeší všechny potřeby klientů (zejména akutních, nově příchozích atd.) a vymýšlí se, co lze dělat.

Pro koho je služba určena: v projektu je možné vykazovat jen osoby ve věku 18-65 let s vážným duševním onemocněním. Není to tak, že by ostatní měli zavřené dveře – pokud je klient mladší či starší, je centrum otevřeno pomoci, jen nebudou tyto osoby vykazovány v rámci projektu. Ale bude snaha pomoci všem.

Bude realizována praxe včasné intervence – snaha vyhledávat lidi s první atakou apod., podchycovat rizika. Bude realizován také asertivní kontakt – znamená to, že tým reaguje na informace třetí osoby (blízké okolí, soused, rodina, soc. služba). Pokud se ví o člověku, který asi trpí nemocí, tým se ho bude snažit nakontaktovat a nabídnout podporu, bude se snažit ho motivovat ke změně. Může to jít až do krajnosti, že může být zařízena hospitalizace v případě nutnosti. Důležité je ale, že pracovníci zůstanou s klientem v kontaktu, dále ho budou podporovat, i při pobytu v nemocnici, při propouštění atd. To je procesně asi nejsložitější oblast činnosti, co má CDZ dělat, je to novinka, která asi dosud nebyla dostupná.

CDZ funguje ve všední pracovní dny od 8:00 do 16:30, ve výjimečných případech se tým přizpůsobuje. Pokud by byla potřeba jiného fungování, rádi by na to reagovali úpravou doby. Je třeba sledovat web pro případné změny. Spádovou oblastí CDZ je Horšovský Týn, Domažlice a Klatovy.

Kontakty:

- www.cdz-klatovy.cz
- https://www.ledovec.cz/centrum-dusevniho-zdravi/cdz-klatovy/item/download/77_16bf613c3d76cd499275ac06368ebfb6
- Lukáš Eisenvort, specialista Centra duševního zdraví Klatovy, sociální pracovník Ledovec, z.s., Ledce 1, 330 14 tel: 739 525 917, lukas.eisenvort@ledovec.cz
- Kateřina Dolejší, DiS. sociální pracovníce v CDZ Klatovy, e-mail: katerina.dolejsi@ledovec.cz, telefon: 739 090 796
- Univerzální telefon na denní službu CDZ Klatovy: 603 111 542

Paní Dolejší, Ledovec: Důležité je síťování služeb v regionu – je možné se setkat se službami, předat letáky, bližší informace.

Pan Dolejš, Tichý svět: Má CDZ vyřešenou podporu pro klienty v případě nějakého sluchového postižení? U této části osob je tendence k izolaci. Tichý svět nabízí spolupráci v případě těchto klientů. – Pan Eisenvort: Pracovníci CDZ by hledali možnosti, jak se s člověkem dorozumět právě přes organizace jako Tichý svět. Zájem o navázání spolupráce je, pan Dolejš se ozve.

Závěr: Opatření v realizačním plánu bude přeformulováno na činnost CDZ jako multidisciplinárního týmu s tím, že dál v regionu bude fungovat terénní rehabilitace Diecézní charity Plzeň.

CpKP: Nějaké další potřeby, které by bylo potřebné a možné řešit v KPSS?

Pan Eisenvort, Ledovec: Aktuálně je komunikováno přidání služby do sítě poskytovatelů služeb. Možná pomoc by byla právě v setkávání služeb, pracovníků, ladění detailů, dojednávání spolupráce, aby si služby zbytečně nezasahovaly do činnosti. V rámci projektu CDZ je jedním z monitorovacích indikátorů indikátor týkající se komunikace – ladění spolupráce, oslovování

subjektů, setkávání. Pracovníci CDZ uvítají nejlépe osobní setkání, kde bude možné ladit detaily. Bude řešena i pracovní skupina, kde by určitě byli zástupci z Domažlicka.

Paní Fröhlichová, DCHP: Stávající soc. rehabilitace charity je v základní síti služeb, ale kapacitně to nedostačuje – loni zařízení vyřizovalo žádosti o službu z roku 2015. Často se stává, že se přijme žádost, ale když se uvolní kapacita, tak často už není kontakt. Potřeba je v souvislosti s plánovanou výstavbou nového objektu – potřeba zařadit službu do rozvojové sítě. V souvislosti s CDZ uvítá setkání, kde by se mohla vykomunikovat bližší spolupráce.

V rámci nového chráněného bydlení v Meclově se chtějí zaměřovat na lidi, kteří mají defekt osobnosti. Paní Fröhlichová není pro myšlenku úplného zotavení – pro určitou skupinu osob s psychotickým onemocněním úplné zotavení znamená chráněné bydlení s menší podporou, někteří stávající klienti, často se schizofrenií, se dokáží zapojit do života, ale nevládají žít např. v sociálních bytech. Naší cílovou skupinou zůstávají lidé s těžkým defektem osobnosti.

Paní Hrbková, Centrum Jana: Je služba CDZ pro klienty s trvalým bydlištěm v ORP? – Pan Eisenwort: Je pro klienty, kteří pobývají v ORP, trvalé bydliště není nutné.

Závěr: Meclov spadá územně pod ORP Horšovský Týn, nová služba chráněného bydlení se ale dotýká širšího regionu. Chráněné bydlení pro tuto CS není dostatek, bylo by dobré podpořit tento záměr i v rámci kpss na Domažlicku a přidat ho do realizačního plánu na rok 2021.

Opatření 8. Zajištění pobytové služby pro osoby bez přístřeší se sníženou soběstačností a minimálními příjmy

CpKP má informace ze 8/2020 od KÚ PK – kraj situaci řeší, uvažuje se o tzv. mokřém azylu v Plzni.

Aktuálně v Plzni funguje Evakuační krizové středisko (EKS) v prostorách DEPO 2015. Primárním cílem EKS je ochrana lidí před aktuálními mrazy. V prostoru je k dispozici 25 lůžek + teplé židle, ochranné pomůcky, toalety, káva a čaj, místo pro psy. Technicky zajišťuje město Plzeň, prostor poskytovatelé služeb. Při vstupu se netestuje alkohol, v prostorech je pak již požívání zakázáno. V prvních dnech po otevření klid.

Paní Fröhlichová, DCHP: Zkušenosti s CS v regionu stále jsou, služba stále chybí.

Paní Adamovská, soc. odbor MěÚ Domažlice: Situaci potvrzuje. Možná je situace ještě horší, v podstatě jiní klienti se neobjevují – lidé bez prostředku, na ulici. Na ubytovny nemají finance a azylové domy jsou plné.

Závěr: Opatření bude ponecháno v RP 2021.

Opatření 11. Zajištění a rozvoj dluhového poradenství

Opatření 12. Zajištění a rozvoj terénního programu

CpKP zjistí bližší informace od pracovníků Člověka v tísni.

Opatření 13. Podpora řešení situace v sociálně vyloučených či problémových lokalitách

Paní Junková, soc. pracovnice MěÚ Poběžovice: Potřeby v lokalitách jsou zmapovány dobře, i pečovatelky z pečovatelské služby jsou stále v terénu. Zatím se daří uspokojovat potřebu služeb, i

když někdy se potkávají s nedostatkem kapacit. Člověk v tísní funguje dobře, jinak ohledně dluhů funguje poradna při finanční tísní v Plzni, jsou hodně operativní, někdy to jde i jen on-line formou.

Soc. odbor MěÚ Domažlice: Také hodnotí dobře spolupráci s paní Horváthovou z Člověka v Tísni, která se teď více rozjíždí. Paní Horváthová je každý čtvrtek v kanceláři či po domluvě a k tomu jezdí do terénu. V lokalitách jsou potřeby zmapované dobře (např. Nemanice), jezdí se s Městskou policií Domažlice na depistáže, takže o situaci je přehled, problémy tam samozřejmě jsou.

Paní Říhová ze Kdyně se z dnešního setkání omlouvá. Bylo předjednáno, že by se více zaměřili na mapování potřeb občanů v problémových lokalitách např. ve spolupráci s Člověkem v tísní, ale zasáhl do toho Covid. Bude dojednáno po zklidnění situace.

Paní Jelínková, soc. odbor MěÚ Domažlice: Ponechat opatření v RP 2021. Služby pro lidi v problémových lokalitách jsou dobré, ale obavy jsou z dopadu Covidu na rodiny s dětmi. Aktuálně nemohou probíhat služby pro děti, klubíky a neví se, jak situace na děti dolehne. Předpokládá, že pokud by měly služby k dispozici psychology apod., že by to mohlo být potřebné. Bude možná třeba ošetřovat věci, o kterých nyní nevíme.

Závěr: Opatření ponechat v RP 2021.

Opatření 16. Zachování a rozvoj sociální práce v regionu

V RP 2021 CpKP zaktualizuje zachování stávajících služeb v regionu. Aktivity zaměřené na jednání s obcemi o finanční spoluúčasti na zajištění sociálních služeb s ohledem na pandemii neproběhla (např. v rámci setkání mikroregionu). Ze zkušeností účastníků setkání potřeba jednání s obcemi stále trvá.

Závěr: Opatření zaktualizovat a ponechat v RP 2021.

Opatření 17. Zlepšení dopravní obslužnosti v regionu

CpKP: S ohledem na změnu krajského dopravce v létě 2020 a změny, které s tím souvisely, nebylo efektivní mapovat dopravní obslužnost regionu. Co se týče zajištění přepravy seniorů a zdravotně postižených v Domažlicích, informace budou zjištěny.

Závěr: Opatření bude řešeno, až se ustálí epidemiologická situace a služby nového krajského dopravce, tedy přidat do RP na rok 2022.

Opatření 18. Zvýšení informovanosti o sociálních službách

CpKP: Informování o sociálních službách probíhalo individuálně jednotlivými poskytovateli služeb. Aktivity zaměřené pouze na informování o službách v regionu v souvislosti s pandemií v roce 2020 neproběhly, stejně tak informování na pořádaných akcích. V březnu bude aktualizována webová sekce – Abecední seznam místních organizací a Rozdělení místních organizací dle typu služeb. Potřeba informování starostů obcí o sociálních službách a finanční spoluúčasti dle poskytovatelů služeb a sociálních pracovníků stále trvá.

Závěr: Ponechat opatření v RP 2021.

CpKP zpracuje závěry a zašle návrh vyhodnocení RP na rok 2020 a návrh RP na rok 2021.

Ad 3. Potřeby a služby pro cizince

Paní Chalupská, DCHP, Poradna pro cizince a uprchlíky: Služba působí v rámci celého Plzeňského kraje, i Karlovarského. Aktuálně má služba více klientů (a tudíž informací) o situaci spíše v Plzni, na Domažlicku řeší pár klientů v rámci terénní práce. Dlouhodoběji nemá služba kapacity na realizaci monitoringu situace v kraji, rozdávání letáčků apod., kapacity jsou naplněné klienty v Plzni, i s ohledem na COVID. Pokud by bylo třeba informační materiály, může organizace poskytnout. Na Domažlicku má služba rodiny s nezletilými dětmi v tíživé finanční situaci.

V Plzni se nyní často setkávají se situacemi, kdy cizinci přijdou o práci z důvodu uzavření firem. Tyto situace pracovníci řeší od konce jara 2020, 2. vlna Covidu je v tomhle ohledu horší. Pracovníci se snaží umístit lidi jinam, často se řešila i pomoc s návratem do země původu, kdy tady cizinci neměli žádnou záchytnou síť a bylo snazší je vrátit do země původu, na což sami neměli finanční prostředky – bylo financováno ze Sbírkky pro Česko, která je nyní již vyčerpána. Služba spolupracuje na humanitární pomoci s Magistrátem města Plzně, ale to má svá specifika a omezení (jen pro osoby nacházející se v Plzni apod.)

CS služby jsou cizinci, jak občané EU, tak občané mimo EU. Hodně klientů je z Bulharska, Slovenska, Ukrajiny, Mongolska atd. Dále jsou CS i čeští občané s vazbou na cizince (kdo chce třeba pomoci známému). Služba poskytuje odborné sociální poradenství – ambulantně i terénně (či elektronicky), možnost právního poradenství, doprovodu, asistence (úřady, nemocnice atd.), vždy v závislosti na zakázce daného člověka. Služba má i možnost tlumočení, a to bulharsky, anglicky, ukrajinsky, rusky, mongolsky, další tlumočení pak zajištěno externě.

V rámci humanitární pomoci zajišťují jízdenky do země původu, potravinovou pomoc, potřeby pro děti. Spolupracují s charitním šatníkem a humanitárním skladem. Pořádají také kurzy ČJ bezplatně (momentálně on-line). Kurzy jsou hodně žádané, jsou určeny zejména pro lidi žijící v Plzni, je ale možné i pro lidi mimo Plzeň, pokud se uvolní místo (financované v rámci MV – specifická pravidla).

Paní Adamovská, soc. odbor MĚÚ Domažlice: V poslední době se ve městě často objevují osoby bez přístřeší, dokladů, peněz, zejm. Slováci. Jak je možné jim pomoci? – Paní Chalupská: Humanitární pomoc je zaměřená pouze na lidi žijící v Plzni. Mimo Plzeň se využívala sbírka pro Česko, která je aktuálně již vyčerpána. – Paní Adamovská: Lidé pobývající v Domažlicích migrují, ale objevují se i tady. – Paní Chalupská: Magistrát města Plzně má pro financování pomoci podmínku – především pro lidi s nezletilými dětmi nebo pro jedince se závažným zdravotním stavem. Popisovaná situace v Domažlicích je hodně problematická, v podstatě neřešitelná.

CpKP osloví ve věci potřeb a služeb pro cizince také Centrum na podporu integrace cizinců (CPIC). Informace od CPICu na základě mailové komunikace: kontaktní místo organizace v Domažlicích je od října díky Covidu a opatřením (vč. personálních) uzavřené. Individuálně pracovníci řeší v regionu podporu klientům (1 klient v druhé polovině roku 2020), ale jinak informace o vývoji situace v rámci CS v regionu pracovníci nemají.

Ad 4. Různé a diskuze

CpKP: Dotaz na Centrum Jana ohledně finanční situace odborného sociálního poradenství. – Paní Hrbková: Aktuálně požádáno o finanční příspěvek město Domažlice, zatím neznají výsledek. Pro rok 2021 by financování poradny mělo být zajištěno, ale pro další roky je situace nejistá.

CpKP: Dotaz na Tichý svět ohledně zajištění tlumočnicků v regionu. – Pan Dolejš: Tlumočnický se podařilo zrealizovat, jejich činnost se začíná rozjíždět. Organizace v regionu aktuálně může poskytovat fyzické tlumočení a dál funguje také Tichá linka. Služba se potýká s problémem

nakontaktování cílové skupiny, jsou v pozici pasivního oslovování. V momentě, kdy by do sociálních služeb či na úřady přišel klient s kombinovaným postižením nebo obecně s problémy se sluchem, je možné kontaktovat Tichý svět a domluvit se na potřebné podpoře, a to jak na dlouhodobější (prostřednictvím Tiché linky), tak i jednorázové pomoci. Služba fyzického tlumočnicka je dostupná v rámci celého PK. Kontakty na organizaci Tichý svět (sociální služby pro osoby se sluchovým postižením včetně fyzického i online tlumočení) - **Dominik Dolejš, 607 086 461, dominik.dolejs@tichyvet.cz.**

CpKP: Na dalším setkání v rámci kpss dne 3. 3. budou řešena témata služeb pro osoby bez domova a sociální bydlení. Na setkání v červnu 2020 jsme se shodli na potřebě zmapovat počty lidí, pro které by bylo sociální bydlení. Je možné požádat zástupce azylových domů o přípravu dat za 3 roky zpětně? Konkrétně: trvalý pobyt klientů, odkud klienti přichází, kam odchází a kolik klientů služby využívá, počet jednotlivců/rodin? – Pan Svoboda: Ano, je to možné.

Paní Fröhlichová, DCHP: Ke statistice z azylových domů – čas od času se v azylovém domě objeví žádosti lidí, kteří nejsou v pořádku po duševní stránce. Bylo by možné vyčíslit rámcově počty lidí (klientů), kteří měli nějaký psychický handicap? Získal by se tak přehled o možné potřebě využití sociální rehabilitace i služeb CDZ. – Pan Svoboda: Ano, je možné počty rámcově uvést.

Dne: 12.3.2021

Zpracovala: Tereza Eberlová, CpKP ZČ